

Araştırma Makalesi / Research Article

**2020-2022 Yılları Arasında Türkiye’de Yayımlanan Çevre Eğitimi
Konulu Tezlerin Yönelimleri***Tendencies of Environmental Education Theses Published in Turkey
Between 2020-2023*Meryem DEMİRCİ ARSLAN ¹ & Ergin HAMZAOĞLU ²

Geliş/Received: 11.07.2023

Kabul/Accepted: 02.08.2023

Öz

Bu çalışmada, 2020 yılından 2023 yılının Mayıs ayına kadar Türkiye’de hazırlanan ve YÖK Tez Merkezi’nde yayımlanan “Çevre Eğitimi” konulu tezlerin çeşitleri, araştırma yöntemleri, örneklem tercihleri, veri toplama araçları ve çalışma odakları araştırılmıştır. Tez verileri toplanırken tez tarama formu kullanılmıştır. Doküman analizi şeklinde tasarlanan bu çalışma için YÖK Tez Merkezi’nde 2020, 2021, 2022 yılı ve 2023 yılının Mayıs ayına kadar yayımlanmış toplam 116 tez incelenmiştir. Veriler fen eğitimi alanında uzman üç farklı kodlayıcı tarafından kodlanmış ve kodlayıcılar arası tutarlılık katsayısı %90 olarak hesaplanmıştır. Betimsel analize ve içerik analizine tabi tutulan verilerden elde edilen bulgulara göre çevre eğitimi konulu tezlerin en fazla 2022 yılında yayımlandığı; örneklem grubu olarak sırasıyla öğretmen adayları, öğretmenler ve ortaokul öğrencilerinin tercih edildiği, nicel araştırma desenlerinin sayıca daha fazla çalışıldığı ve veri toplama araçlarında sayıca en fazla tercih edilenlerin ölçekler, görüşme soruları olduğu belirlenmiştir. Bulgulara göre en fazla çalışılan konu başlıkları “bir yöntemin çevre eğitiminde kullanılması, çevre tutumu, çevre okuryazarlığı, ders kitapları ve öğretim programlarının incelenmesi” olmuştur. Yıllar içinde en az çalışılan konu başlıkları ise “uygulamalı çevre eğitimi, ölçek geliştirme, su ayak izi- sıfır atık, ekolojik kimlik gelişimi, doğa vizyonu- algısı- metaforu, ekobilimsel düşünme” şeklinde olmuştur. Yapılan araştırmaya göre çevre eğitimi temasında sınırlı bir çerçevede çalışıldığı fakat dünyadaki güncel literatür yansımalarının sayıca az dahi olsa ülkemizde de çalışılmaya başlandığı görülmüştür. Bireye bütün ömrü boyunca eşlik edecek bir ekolojik kimlik gelişiminin hedeflendiği çevre eğitiminde, uygulamaya dönük süreç değerlendirmenin olduğu ve her sınıf seviyesinde bu eğitimlerin devam ettiği araştırmalar önerilmiştir.

Anahtar kelimeler: Çevre eğitimi, doküman analizi, çevre eğitiminde eğilimler, ekolojik kimlik, tez inceleme

Abstract

¹ **Sorumlu Yazar/Corresponding Author**, Doktora Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Matematik ve Fen Bilimleri ABD, Fen Bilgisi Eğitimi, Ankara-Türkiye. E-posta: mrymdmrc.1990@gmail.com
ORCID: 0000-0001-6591-2359

²Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Fen Bilgisi Eğitimi Ana Bilim Dalı Ankara-Türkiye. E-posta: erginhamzaoglu@yahoo.com, ORCID: 0000-0001-6053-6796

Önerilen Atıf/Suggested Citation: M. Demirci Arslan & E. Hamzağlu. (2023). 2020-2022 Yılları Arasında Türkiye’de Yayımlanan Çevre Eğitimi Konulu Tezlerin Yönelimleri. *Anadolu Kültürel Araştırmalar Dergisi*, 7(2), 94-115.